

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА
АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ САОБРАЋАЈА

Змај Ј. Јовановића 18, Бања Лука, тел.: 051/220-330; www.absrs.org ; e-mail: absrs@teol.net

**ИЗВЈЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ ПРЕВЕНТИВНЕ
АКТИВНОСТИ
„СТОП АЛКОХОЛУ НА ТОЧКОВИМА!“**

Бања Лука, фебруар 2015. година

САДРЖАЈ

1. УКЉУЧЕНИ СУБЈЕКТИ.....	3
2. ПОЗАДИНА ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ	4
3. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ ПРЕМА УКЉУЧЕНИМ СУБЈЕКТИМА	5
4. ЗАКЉУЧАК.....	8
ПРИЛОГ - 1 –ГЕРИЛА АКЦИЈА У ГИМНАЗИЈИ БАЊА ЛУКА	9
ПРИЛОГ - 2 –ИЗГЛЕД ПЛАКАТА	10

1. УКЉУЧЕНИ СУБЈЕКТИ

- Министарство саобраћаја и веза Републике Српске- Спасоје Мићић;
- Министарство унутрашњих послова Републике Српске- Горан Шмитран;
- Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске- Милија Радовић;
- Ауто мото савез Републике Српске- Ранко Бабић;
- Инспекторат Републике Српске- Борка Суртов;
- Институт за развој младих и заједнице «Перпетум мобиле»- Данка Божић;
- Јединице локалне самоуправе и
- Радио и телевизијске станице.

2. ПОЗАДИНА ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

У Републици Српској у периоду од јануара до септембра 2014. године догодило се 6.239 саобраћајних незгода. У тим саобраћајним незгодама смртно су страдала 89 лица, а 456 лица је задобило тешке тјелесне повреде.

Статистике показују да чешће смртно страдају недужни сапутници, путници у другом сударном возилу, пјешаци и сл. у односу на пијаног возача који проузрокује саобраћајну незгоду. Чињеница је, дакле, да посљедице вожње под утицајем алкохола највише трпе недужни, а међу њима и особе најближе возачу (супруга, дјеца, родитељи, брат, сестра, друг, ...). Контролом возача на присуство алкохола у крви од стране полиције утврђено је да сваки четврти возач управља под дејством алкохола.

Алкохол је, као што се види, један од најчешћих узрока саобраћајних незгода, нарочито оних са најтежим посљедицама. Алкохол повећава самопоуздање возача, смањује осјећај одговорности, а истовремено смањује могућност опажања и доводи до успореног реаговања, возач постаје неопрезан и склон непоштовању саобраћајних прописа. Количина од 0,5 промила алкохола у крви повећава ризик од настанка саобраћајне незгоде за два пута. Са 1,0 промила алкохола у крви ризик од настанка незгоде је седмероструко већи, а код 1,4 промила двадесет пута већи.

Кампањом ће се покушати утицати на промјену ставова возача да не учествују у саобраћају ако су под утицајем алкохола, као и да је вожња под утицајем алкохола друштвено неприхватљиво понашање. Надаље, кампањом ће се покушати утицати на младе возаче и њихове вршњаке, као једну од веома ризичну групу у саобраћаја. Истраживања су показала да у свијету највише страдају младу у старосној доби од 18 до 30 година (Свјетска здравствена организација, 2004).

Такође, опасност представљају и пјешаци ако су под утицајем алкохола, а крећу се коловозом на јавном путу у насељу и ван насељеног мјеста

Реализацијом превентивне активности утиче се на смањење броја возача (првенствено младих возача) и пјешака који у саобраћају учествују под утицајем алкохола.

3. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ ПРЕМА УКЉУЧЕНИМ СУБЈЕКТИМА

Агенција као носилац превентивне активности а у сарадњи са осталим укљученим субјектима, реализовала је превентивну активност под називом „СТОП АЛКОХОЛУ НА ТОЧКОВИМА“ која је трајала у периоду од 15. децембра 2014. године до 31. јануара 2015. године.

Реализацијом превентивне активности утиче се на смањење броја возача и пјешака који у саобраћају учествују под утицајем алкохола.

Кампањом се покушало утицати на промјену ставова возача да не учествују у саобраћају ако су под утицајем акохола, као и да је возња под утицајем алкохола друштвено неприхватљиво понашање.

Основна порука превентивне активности била је „СТОП АЛКОХОЛУ НА ТОЧКОВИМА“.

У току ове превентивне активности реализоване су сљедеће активности:

АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ САОБРАЋАЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- урадила пројекат превентивне активности, пружила стручну помоћ при изради материјала за превентивну активност, финансирала штампање 1000 плаката, 5000 летака и 600 мајица (Прилог бр. 2.);
- финансирала израду и емитовање видео спота следећим телевизијским станицама (АТВ, РТРС, БНТВ и К3), испратила његово емитовање и о томе сачинила извјештај;
- доставила радио џингл радио станицама, испратила његово емитовање и о томе сачинила извјештај;
- учествовала у радио и телевизијским емисијама у периоду провођења превентивне активности;
- финансирала израду и учествовала у реализацији превентивне активности подизања свијести младих о ризичном понашању у саобраћају у алкохолисаној стању – „Ко пије не вози!“ која је намијењена младим возачима на подручју Града Бања Лука;
- финансирала штампу и постављање билборда у седам градова у Републици Српској и
- пропратитла провођење активности на интернет страни Агенције и
- урадила извјештај о реализацији превентивне активности.

АУТО- МОТО САВЕЗ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- пружио стручну и финансијску и помоћ за израду и штампање летака и радио џингла;
- финансирао штампање одређеног броја плаката и летака за превентивну активност;
- пружио финансијску помоћ за дистрибуцију летака;
- представници АМС РС су учествовали у радио и телевизијским емисијама;
- преко АМД извршио дистрибуцију писаних материјала (летака и плаката) до циљне групе и
- преко ИДЦ АМС РС обавјештавао јавност о провођењу активности и пропратити њено провођење на интернет страни АМС РС.

МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- учествовало у радио и телевизијским емисијама у периоду кад је вршена превентивна активност и
- пропратило провођење активности на интернет страни Министарства саобраћај и веза

Републике Српске.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- у цијелом периоду, према властитом плану, вршена је појачана контрола возача на присуство алкохола, као и контрола точења алкохола малољетним лицима;
- учествовало је у радио и телевизијским емисијама у периоду кад је реализована превентивне активности и
- пропратило је провођење активности на интернет страни Министарства унутрашњих послова.

ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

- у сарадњи са Инспекторатом вршиле појачану контролу провођења Уредбе о точењу алкохола лицима млађим од 18 године;
- путем комуналне полиције вршиле појачану контролу радног времена угоститељских објеката, а извјештаје о проведеним контролама достављале Агенцији и
- проводиле друге активности по властитом избору.

ИНСПЕКТОРАТ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- вршио појачану контролу провођења Уредбе о точењу алкохола лицима млађим од 18 године и
- путем интернет стране Инспектората редовно информисао јавност о резултатима обављених контрола.

ИНСТИТУТ ЗА РАЗВОЈ МЛАДИХ И ЗАЈЕДНИЦЕ «ПЕРПЕТУМ МОБИЛЕ»

Институт за развој младих и заједнице „Перпетум мобиле“ је реализовало превентивну активност подизања свијести младих о ризичном понашању у саобраћају у алкохолисаном стању – „Ко пије не вози!“ која је искључиво била усмјерена на младе возаче и њихове вршњаке на подручју Града Бања Лука. Подкампања је обухватала следеће фазе:

- [1]. Flashmob – спонтани умјетнички перформанс је организован од стране групе младих људи (чланови БМК) на јавном мјесту (паркинг, тржни центри...) како би скренули пажњу јавности на превентивну активност подизања свијести младих о ризичном понашању у алкохолисаном стању,
- [2]. Герила акција у школи се састојала од двије цјелине:
 - Улазак у школу за (чланови БМК) за вријеме великог одмора како би се најавила акција. Овај улазак ће такође бити ефектни спонтани перформанс осмишљен од стране младих људи (дијељење промо материјала превентивне активности, кратки драмски перформанс...)
 - Акција у школи - Акција је била едукативно-забавног карактера, организована у Гимназија Бања Лука, Пољопривредној школи и Школи ученика у привреди, а подразумијевала је израду сценарија за сликање младих са промотивним материјалаима и порукама превентивне активности. Неке од порука су гласиле: Буди мушко – преузми одговорност за воланом; Буди мушко – не допусти другу да вози пијан; Буди мушко – или пиј или вози... (Прилог бр. 1.).

ГРАД БАЊА ЛУКА

- обезбиједио промоцију почетка превентивне активности у згради Административне службе града Бања Лука;
- пружио помоћ при дистрибуцији материјала превентивне активности;
- пропратио провођење активности на интернет страни Административне службе Града и
- обавио дистрибуцију материјала (50 мајица, 500 летака и 30 плаката) на фудбалском турниру „Борик2015“.

ГРАД ДОБОЈ

- пружио помоћ при дистрибуцији материјала превентивне активности;
- пропратито провођење активности на интернет страни Административне службе Града и
- обавио дистрибуцију материјала (30 мајица, 500 летака и 30 плаката) на фудбалском турниру „Дани фудбала- Добој2015“.

ОПШТИНА МРКОЊИЋ ГРАД

- пружио помоћ при дистрибуцији материјала превентивне активности;
- пропратила провођење активности на интернет страни Административне службе Града и
- обавила дистрибуцију материјала (20 мајица, 500 летака и 30 плаката) на фудбалском турниру „Мркоњић Град 2015“.

4. ЗАКЉУЧАК

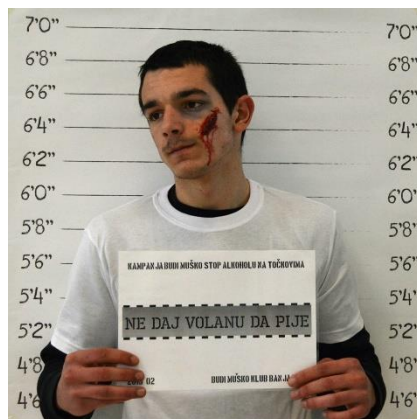
Рјешавање овог проблема је дуг и комплексан процес који изискује системско и координисано дјеловање свих сегмената друштва, почевши од породице и васпитно-образовних институција, преко медија, па све до контролних органа. Потребно је континуирано радити на развијању свијести младих људи о штетном утицају алкохола.

У том смислу, у оквиру ове превентивне активности по први пут је реализован пројекат са Институтом за развој младих и заједнице «Перпетум мобиле» који је подразумијевао рад младих са ученицима. Такође, по први пут у школама су представљене тзв. пијане наочаре (енг. *drunk busters*), што је ученицима било веома занимљиво и корисно. Овакви начини промоције безбједности саобраћаја и приступа младим људима је кључан за утицај на њихове ставове, понашање и знање о безбједном учешћу у саобраћају. У будућности би овакви начини едукације и промоције требали бити неизоставни дио сваке превентивне кампање, јер се остварује директан контакт са младим људима који тек стичу право за управљање моторним возилом.

Следећи корак на унапређењу безбједности саобраћаја на путевима и смањењу броја учесника у саобраћају који су под дејством алкохола јесте праћење индикатора безбједности саобраћаја који се односе на понашање учесника у саобраћају. Међу тим индикаторима безбједности саобраћаја се требају наћи индикатори који се односе на употребу алкохола у току вожње. Мјерење овог индикатора је веома важно јер се на тај начин добија информација колико је возача у саобраћајном току под утицајем алкохола. Такође, један од индикатора може бити и „процент возача који су проузроковали саобраћајну незгоду а били су под утицајем алкохола“ и сл.

Праћењем индикатора безбједности саобраћаја који се односе на алкохол омогућиће се мјерење ефикасности спроведених активности и кампања усмјерених на овај фактор ризика.

ПРИЛОГ - 1 –ГЕРИЛА АКЦИЈА У ГИМНАЗИЈИ БАЊА ЛУКА

СТОП АЛКОХОЛУ НА ТОЧКОВИМА!

ПРИЛОГ - 2 –ИЗГЛЕД ПЛАКАТА

**СТОП
АЛКОХОЛУ
НА ТОЧКОВИМА!**
Да је алкохолу мјесто у саобраћају,
имао би точкове.

ВОЗАЧИ,

- Алкохол слаби функционисање чула (вида, слуха...)
- Алкохол успорава опажање појава битних за безбједно учешће у саобраћају.
- Алкохол слаби психофизичке способности.

АКО ПИЈЕШ

- Не управљај моторним возилом.
- Задужи особу која ће бити одговорна за твој безбједан повратак кући.
- Ако немаш могућност превоза са тријезним возачем користи услуге јавног или такси превоза.

СТОП АЛКОХОЛУ НА ТОЧКОВИМА!

МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И БЕЗА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ САОБРАЋАЈА
АУТО-МОТО САВЕЗ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

НАЦИОНАЛНИ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ

2015